

Quelcom s'ha esqueixat

La jornada parlamentària d'ans d'ahir pot qualificar-se, sense embuts, de nefasta per a la causa de Catalunya, causa de llibertat i de justícia, que hauria tingut de perdre ja tota la seva virulència de part d'ací, com de part d'allà. Ens han omplert la boca de cordialitat, de comprensió, de lleialtat. I a l'hora de posar a prova tots aquests sentiments, ve la realitat a demostrar-nos que eren més els que els sustentaven a flor de llavi, que quins els duien arrapats al cor.

Així, en escometre l'entranya viva del problema, rebem una profunda decepció que no esperàvem, ni ens mereixíem. La tesi catalana, fidelment reflectida per l'esmena Sbert i brillantment defensada per aquest mateix diputat, ha tingut de caure fora de combat per la força del número. L'esmena Barnés, que, tot i handicapar notablement el nostre dret, responia encara a allò que tenim dret a vindicar, hauria pogut ésser votada, per bé que amb reserves mentals, per la nostra minoria. Però hom considerava que el seu contingut podia reprendre'ns. I, ara com ara, a la cuina parlamentària hom n'extreu hàbilment la substància per tal que resti una menja insípida i inodora, que, per dignitat, els nostres homes hauran de deixar intacta damunt del plat.

Haurem de rendir-nos a l'evidència i reconèixer que hom ens ha dut enganyats? No volem ésser els primers a fer trencadissa. Si aquesta s'esdevé, no la provocarem nosaltres. Tanmateix, no podem amagar la nostra desesperança i el nostre desencís. Ens havíem acostumat a encaixar, amb el somris als llavis, les bacinades incoherents dels Royos i els Fanjuls. I ens crèiem de bona fe que llurs doctrines pintoresques, romanalla del borbonisme caigut, no reflectien, ni de lluny l'esperit renovador, ètic i justicier de la República. Sembla, però, que no és ben bé això...

Pesen molt, encara, les nebulositats metafísiques dels intel·lectuals tipus Josep Ortega i Gasset... Pesa molt, encara, la inercia de dos cents anys de domini damunt un poble que era lliure i té perfecte dret a tornar-ho a ésser... Tot ple-gat decanta la balança cap a un

nivell que no s'addiu al que hom ens havia promès, reiteradament, per boca dels més autoritzats representants de l'Espanya nova.

Espanya nova? Tenim molta por que això no passi d'una eutrapèlia, d'una figura retòrica, d'un tòpic més... Com hem de judicar nosaltres la peregrina interpretació que mereixen a molta gent l'autonomia i el federalisme? Què en treurem que hom ens afalgui amb paraules la llengua vernaclea, i ensems hom tracti de privar-nos de retornar-li la perduda oficialitat? En nom de quina teoria autonòmica, es converteix en una simple autorització, allò que havia d'ésser un dret intangible de la nostra cultura?

La desfeta experimentada per l'esmena Sbert, primer contratemps seriós sofert per la representació catalana, ens dona la impressió que al Parlament acaba d'esqueixar-se quelcom. Tant-de-bo que no es confirmi aquesta temença i que allò que podia constituir la fusió duradora de dues cultures germanes, no esdevingui un divorci etern i definitiu.

Homenatge al doctor Aiguader

La Junta de govern del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona ha acordat oferir un sopar d'homenatge al doctor Jaume Aiguader, alcalde de Barcelona, per la publicació de les seves "Monografies Mèdiques", que tan important difusió han adquirit.

L'acte, al qual solament podran assistir els metges, estarà desproveït de tot matís polític, despatxant-se els tickets solament a la secretaria del Col·legi de Metges.

El sopar se celebrarà el dia primer d'agost, a dos quarts de deu, al restaurant "La Font del Lleó".

La crisi del feixisme

Roma, 28.—Després de les modificacions introduïdes en la formació del Ministeri, s'observen ara nombrosos canvis entre els subalterns. Tretze prefectes han estat declarats dimissionaris, quatre en situació de disponibles i altres onze traslladats de residència.

Ruralismes? Tampoc, senyor Alcalde

En el número de dimarts d'aquesta mateixa setmana haguérem de remarcar—i no pas amb satisfacció—la desigualtat de tracte que el nostre senyor batlle té per a les col·lectivitats ciutadanes. Avui—amb encara menys satisfacció—ens veiem precisats a protestar dels procediments, un bon xic de ruralia, emprats per la nostra primera autoritat local.

Mai no hauríem eregut, si no ho veiéssim i ho toquéssim, que el partidisme—quelcom distint, encara que no ho sembli, de la passió de partit, puix que el senyor Martí Baiges no pot sentir, com i des d'on està situat, aquesta passió—pogués empenyer a tot un senyor alcalde de Reus—de la ciutat de Reus!—a expedir certificats de conducta tan mancats de justícia i absens de serenitat com el que transcrivim a continuació:

"Don Antonio Martí Baiges, alcalde de esta ciudad.

CERTIFICO: Que de los antecedentes obrantes en esta Alcaldía, resulta que Don Domingo Rovira Marqués, ejerció el cargo de Alcalde del barrio 10.º de esta ciudad del cual dimitió por indicación del que suscribe, en virtud de quejas formuladas por el vecindario y comprobadas, a consecuencia de haber promovido fuertes escándalos en la vía pública en los que tuvieron que intervenir los agentes de mi Autoridad, por ser aquél de carácter irascible y pendenciero.

Y para que conste donde conven-ga, expido y firmo el presente en Reus a veinte y dos de Julio de mil novecientos treinta y dos."

Aquest certificat resultaria, potser, d'un efecte apoteòsic entre els correligionaris d'aquell alcalde de llogarret que per pertànyer al "Casino" o taverna de dalt creu que té el deure—un deure gairebé santificat per la tradició—de molestar, sigui com sigui, als pertanyents al "Casino" o taverna de baix. A Reus, però, aquests procediments no poden admetre's. A la ciutat de Reus tindrà, tot el més, un tristíssim èxit. Reus no és cap llogarret. A la ciutat de Reus no pot produir, no produirà, un fet semblant, més que un sentiment de tristesa i de vergonya.

De com ha estat rebuda la manca d'equanimitat del senyor alcal-

de en són una mostra fefaent dotze certificats, tots prou valuosos, que tenim a la vista.

Heu's ací els que han estès dos ex-alcaldes i un regidor:

"En Josep Caixés Gilabert, ex-Alcalde de la ciutat de Reus:

CERTIFICO: que durant la meva actuació vaig nomenar Alcalde del Barri 10, a Domènec Rovira Marqués, havent l'interessat des- empenyat aital càrrec a la meva completa satisfacció, no donant lloc a queixa de cap mena, considerant-lo com en l'actualitat persona d'absoluta solvència moral.

I per a que consti on convingui signo el present document a Reus, a vint-i-sis de Juliol de mil nou-cents-trenta-dos."

"N'Evarist Fàbregas i Pàmies, ex-alcalde de la ciutat de Reus:

CERTIFICO: Que en possessionar-me del càrrec d'alcalde, exercia el d'alcalde del Barri 10 Domènec Rovira Marqués i que no havent donat lloc a queixa de cap mena vaig confirmar-lo en l'esmentat càrrec que va desempeñar a la meva completa satisfacció, considerant-lo el mateix que en l'actualitat com una persona d'absoluta solvència moral.

I per a que consti on convingui, signo el present document a Tarragona, a vint-i-sis de Juliol de mil nou-cents-trenta-dos."

"El que sotasigna, En Josep Cabrer Borrell, regidor de l'Ajuntament de la ciutat de Reus, i veí de la barriada de l'Illa:

CERTIFICO: Que en temps de la Dictadura, actuant d'Alcalde En Josep Caixés Gilabert, quan s'implantà la República, regint els destins de la ciutat N'Evarist Fà-Martí Baiges, ostentà el que certibregas i Pàmies i després En A. fica el càrrec de Tinent d'Alcalde i durant tots aquells temps no vaig rebre la més petita queixa referent a l'actuació de Domènec Rovira Marqués, com a Alcalde del Barri 10, ni posteriorment l'he rebuda com a veí, considerant-lo com a persona d'absoluta solvència moral.

I per a que consti allí on convingui, signo el present document a Reus, a vint-i-sis de Juliol de mil nou-cents-trenta-dos."

El mateix senyor alcalde, cal re-
(Segueix a la pàgina 8.)